

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

ការងារខ្លួន អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ជាជំនួយសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា

ប្រជាជនកម្ពុជាតែងតែនិយាយដល់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការស្លាប់ បាត់បង់ជីវិតមនុស្សអស់ជិតមួយភាគបួននៃប្រជាជនខ្មែរនៅអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៧ ថាជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ “បន ប៉ុល ពត អៀងសារី” ។ មានមនុស្សមួយចំនួនតូចបានស្គាល់ អំពីអត្តសញ្ញាណរបស់មេដឹកនាំម្នាក់របស់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនៅក្រោយពេលដែលរបបនេះ ដុតរលត់ទៅ តែអ្នកទាំងនោះស្គាល់ អៀង សារី នៅពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៧០ ។ ដោយ ឈ្មោះកាត់នៅបន្ទាប់ពី ប៉ុល ពត (អ្នកទាំងពីរជាបងប្អូនថ្លៃ) ប្រជាជនកម្ពុជាស្គាល់ អៀង សារី យ៉ាងច្បាស់ថា ជាមេដឹកនាំម្នាក់ក្នុងការប្រព្រឹត្តិអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ។

អៀង សារី ក្លាយជាជនកម្ពុយនិស្តក្លៀវក្លា នៅខណៈពេលដែល ប៉ុល ពត កំពុងរៀន នៅទីក្រុងហ្សឺណែវនៅទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៥០ ។ ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ អៀង សារី មានតួនាទី ជាខុបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស ។ បន្ទាប់ពីបានរត់គេចខ្លួនទៅតំបន់ខ្មែរក្រហម នៅក្រុង ប៉ៃលិនដែលពោរពេញទៅដោយស្បៀង និងព្រៃឈើ នៅក្បែរព្រំដែនថៃក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ កាត់នៅតែមាន តួនាទីខ្ពស់របស់ចលនាខ្មែរក្រហមរហូតដល់ឆ្នាំ១៩៧២ ទោះបីជាកាត់ត្រូវបានកាត់ទោសប្រហារ ជីវិតដោយកំបាំងមុខដោយរបបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជាក៏ដោយ ។ នៅឆ្នាំ១៩៧៦ កាត់ទទួល បាននូវការលើកលែងទោសមួយពីព្រះបាទនរោត្តម សីហនុ ទៅតាមសំណើរបស់សហនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន និង ព្រះអង្គម្ចាស់រណបុទ្ធិ ដើម្បីជាថ្នូរនឹងការចុះចូលជាមួយរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីទទួលបាននូវ សន្តិភាព និងការផ្សះផ្សាជាតិ ។

ភរិយារបស់ អៀង សារី មានឈ្មោះថា អៀង ធីរិទ្ធ ជាស្ត្រីម្នាក់ក្នុងចំណោមស្ត្រីមួយចំនួន តូច ដែលបានកាន់អំណាចនៅក្នុងរបបនេះ ។ អៀង ធីរិទ្ធ ជារដ្ឋមន្ត្រីសង្គមកិច្ច និងអប់រំ ហើយក៏ជា ប្រធានកាកបាទក្រហមនៅក្នុងរបបនេះដែរ ។ កាត់គឺជាស្ត្រីមានសមត្ថភាពម្នាក់ចេញមកពីគ្រួសារស្តុក ស្តម្ភ ហើយបានជួប អៀង សារី នៅពេលដែលកាត់កំពុងសិក្សាពីល្ខោនសេកស្បៀរ (Shakespeare) នៅសកលវិទ្យាល័យសូប៊ុន ប្រទេសបារាំង ។ អៀង ធីរិទ្ធ បានបដិសេធមិនទទួលស្គាល់ថា កាត់ជាសមាជិករបស់ គណៈមជ្ឈិម ដោយបាននិយាយថា កាត់គ្រាន់តែចង់បម្រើប្រទេសជាតិ

និងប្រជាជន ហើយមិនដែល ចង់បាន “មុននាទីខ្ពស់” ឡើយ ។ គាត់ក៏បានអះអាងផងដែរថា បើពុំមានការពេញចិត្តពីសំណាក់អ្នកដែលបានចូលរួមក្នុងចលនាបដិវត្តន៍នោះទេ ប្រទេសកម្ពុជាប្រហែល ជាបាត់បង់ពីដែនទឹកពលលោកនេះទៅហើយ ។

អ្នកទាំងពីរនេះបានបដិសេធ ដួងដនដៃដល់ជាច្រើនទៀត ចំពោះការប្រព្រឹត្តខុស ហើយហាក់ ដូចជាពុំមានការសោកស្តាយឬវិប្បដិសារីបន្តិចសោះឡើយ ។ នៅឆ្នាំ១៩៧៧ អៀង ធីរិទ្ធ បានសរ សេរទៅកាសែតក្នុងស្រុក ដោយលើកសរសើរអ្នកទាំងឡាយណាដែលបានចេញពីផ្ទះស្តីមន្ត្រីរបស់ខ្លួន ទៅរស់នៅក្នុងព្រៃ នៅដើមទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៧០ ដើម្បីការពារមាតុប្រទេស ។ គាត់មិនដែលទទួលយក ឥទ្ធិពលពីបដិវត្តន៍ម៉ៅ ដែលកសិករគួរតែជាអ្នកគ្រប់គ្រងប្រទេសនោះទេ ។

ប៉ុន្តែប្តីប្រពន្ធនេះ ដែលបិតក្នុងវ័យ៧០ មិនធ្វើតាមទត្តមគតិរបស់ខ្លួនទេ ដុយទៅវិញអ្នកទាំង ពីរបានរើសយកការរស់នៅទាន់សម័យរបស់អ្នកដែលខ្លួនបានកោតសរសើរខាងលើនេះទៅវិញ ។ អ្នក ទាំងពីរមានផ្ទះវិទ្យាមានតម្លៃមួយនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ហើយតែងតែទៅពិនិត្យសុខភាពនៅទីក្រុងបាណកក ប្រទេសថៃ ។ អ្នកទាំងពីរឥឡូវនេះជាអ្នកគោរពព្រះពុទ្ធសាសនាខ្លាំងខ្លាំង ហើយបានកសាង ចេតិយ មួយនៅវត្តជិតផ្ទះ ។ អ្នកទាំងពីរហាក់ដូចជាក្លែងថា បក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា បានលុបបំបាត់ ព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយចាត់ទុកថា ជាសាសនា “ប្រតិករិយា” ដូចសាសនាផ្សេងទៀតដែរ ។

ប្រជាជនកម្ពុជាឆាប់មានប្រតិកម្មចំពោះអ្នកទាំងពីរ ដោយនិយាយថា ប្តីប្រពន្ធនេះចិតនៅក្នុង ចំណោមអ្នកបង្កើត “វាលពិឃាត”នៅប្រទេសកម្ពុជា អ្នកទាំងពីរប្រើបដិវត្តន៍ដើម្បីយកតែឈ្មោះ ប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកទាំងពីរមានជីវិតសុខស្រួល និងមានឯកសិទ្ធិ តែប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើននៅតែរក ចំណូលបានតិចជាង ១ ដុល្លាក្នុងមួយថ្ងៃ ។ អ្នកក្រីក្រ ដែលឈ្មោះនេះបង្កើតឡើងដោយបដិវត្តន៍ ហើយឥឡូវនេះប្រហែលជាក្រដាងពេលមុន និងនៅតែគ្មានអំណាចនោះ គឺដោយសារអ្នកទាំងពីរនេះ ឯង ។ ខ្មែរក្រហមបានបន្ទូលឲ្យយើងនូវសោកនាដកម្មធ្ងន់ធ្ងរមួយនៅឆ្នាំ១៩៧៧ ដោយសារតែប្រព័ន្ធ អប់រំ សាសនា ធនាគារ ជំនួញ ទូរគមនាគមន៍ និងកសិកម្មត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញទាំងស្រុង ។ មាន ប្រជាជនរស់រានជីវិតប្រហែលជា៧៥ភាគរយ ជាស្រ្តីមេម៉ាយ ដែលចាប់ផ្តើមកសាងជីវិតរបស់ខ្លួន ឡើងវិញដោយដៃទរទេរ ។

អៀង សារី, អៀង ធីរិទ្ធ, ប៉ុល ពត, នួន ជា, ខៀវ សំផន និងអ្នកផ្សេងទៀត បានធ្វើឲ្យ ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ (លើកលែងតែក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួន) ក្លាយជាកសិករនៅក្នុងរបបកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ ។ ប្រជាជនទាំងអស់ត្រូវបានបង្ខំឲ្យធ្វើស្រែ និងកសាងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ តែដុយ ទៅវិញប្រជាជនជាច្រើនស្លាប់ដោយអត់អាហារ ឬក៏ស្លាប់ដោយធ្វើការហួសកម្លាំង ឬដោយជំងឺ ។

អៀង ធីរិទ្ធ បានចុះទៅមូលដ្ឋានជាច្រើនដងនូវគម្រោងកសាងប្រព័ន្ធទឹកក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយពិតជាបានឃើញ ពីលទ្ធផលរបស់នយោបាយរបបនោះ ។ បដិវត្តន៍អាចនឹងបាត់បង់ទៅ ប៉ុន្តែដល់ប៉ះពាល់នៅតែមានជា មួយយើងមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

ការចាប់ខ្លួន អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ នៅថ្ងៃទី១២ខែវិច្ឆិកា ជាទីបញ្ចប់នៃដួងរំលោភ ដ៏យជំនះដល់ប្រជាជនកម្ពុជា ។ ប្តីប្រពន្ធនេះ មានការផ្លាស់ប្តូរបន្តិចបន្តួច ហើយនៅតែមិនយល់ពី ការឈឺចាប់របស់ជនរងគ្រោះ នឹងត្រូវនាំយកមកទទួលខុសត្រូវរឿងនេះ ហើយយើងទាំងអស់គ្នានឹង ឃើញយុត្តិធម៌កើតមានឡើងនៅក្នុងតុលាការច្បាប់ ។ ការចាប់ខ្លួនមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមដែលមិនអាចប៉ះ ពាល់បានដោយមូលហេតុនយោបាយ គឺជាសារមួយដ៏មានឥទ្ធិពលដល់ប្រជាជនកម្ពុជា ហើយនឹងដួល ឲ្យយើងនូវក្តីសង្ឃឹមថា ប្រទេសយើងនឹងធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅរកអនាគតល្អប្រសើរ ។

នាំង យុ
នាយកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា
រៀបរយសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ រដ្ឋបាល ព្រឹត្តិការណ៍ ផ្សព្វផ្សាយ
មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា